

The world is yours

Riskkapi-Tal

Lär dig ordens betydelser i riskkapitalbranschen

Riskkapi-Tal

3

Private equity-marknaden har under det senaste årtiondet vuxit och blivit mer komplex. I och med detta har ett nytt språk utvecklats. Tänk bara på alla olika benämningar av vår genre som cirkulerar; private equity, venture capital, riskkapital osv. Det är lätt att glömma att dessa uttryck kanske inte är självklara för alla.

I boken "Riskkapi-Tal" har vi försökt samla ihop de ord som vi ofta stöter på i vårt dagliga arbete. En del ord känner ni nog igen medan andra säkert är nya bekantskaper. De flesta benämningarna är seriösa, men somliga har en liten gnutt humor i sig.

Vi hoppas att "Riskkapi-Tal" ska ge dig svaren. Lexikonet täcker inte 100 % av branschens fackspråk, men vare sig du är entreprenör, investerare, styrelseproffs, journalist eller student hoppas vi att du ska ha mycket nytta och nöje av boken "Riskkapi-Tal".

Jag önskar dig en trevlig och innehållsrik läsning!

Med vänliga hälsningar

Gustav Bard
Managing Director, 3i Sweden

3i

"Tre i" eller "Three i" står för Investors In Industry. Du kan läsa mer om 3i på sidan 46.

4

A

Advisor

Rådgivare som anlitas i samband med investeringsprocesser, affärsutveckling eller transaktioner. Advisor används även som en titel för personer i riskkapitalbranschen som är aktiva i investeringsprocessen som rådgivare till en riskkapitalfond.

Affärsplan

En affärsplan är en ingående beskrivning av ett företags verksamhet och innehåller bland annat en beskrivning av bolagets affärsidé, strategier för olika verksamhetsområden, aktivitetsplaner, resursbehov och finansiella planer.

Aktiekapital

Den del av det egna kapitalet i balansräkningen som motsvarar alla de utgivna aktiernas nominella värde.

5

Aktietilldelning

Efter det att befintliga och nya aktieägare tecknat aktier i en nyemission beslutar företagens styrelse vilka som skall tilldelas de nyemitterade aktierna. Styrelsen beslutar även hur många aktier som varje tecknare skall tilldelas. Vid överteckning, d.v.s. fler som vill köpa aktier än vad som finns tillgängligt, sker tilldelningen efter vissa principer, exempelvis att man inte får köpa mer än ett visst antal per tecknare.

Aktieägaravtal

Ett avtal mellan de största ägarna i ett bolag. Avtalet reglerar bl.a. styrelsernas sammansättning, bolagets högsta ledning, eventuell fortsatt finansiering och försäljning av aktier.

Apport

Ett företag kan ibland använda egna aktier som betalning för tillgångar eller leverantörsskulder – exempelvis kan en maskin värderas och apportes (bytas) mot en ägarandel och aktier. Det förekommer också att aktier i ett förvärvat bolag apportes (byts) mot aktier i det köpande bolaget.

Avkastning

Mäts som kvoten mellan vinst och investerat kapital och uttrycks oftast i procent.

6 Avknoppning

Ett företag säljer en del av verksamheten, t.ex. försäljning av ett dotterbolag eller en division.

Avsiktsförklaring

Ett avtal som i stora drag beskriver en intention om en framtida uppgörelse mellan två eller flera parter. Kallas även för Letter of intent, LOI.

B

Back to basics

Innebär att ett företag koncentrerar sig på sin huvudverksamhet. Ofta innebär det att sälja de delar av företaget som inte tillhör kärnverksamheten.

Beauty Contest

Konkurrerade leverantörer, oftast vid upphandling av finansiella konsulttjänster, får presentera sig inför köparen och berätta varför man skall välja just dem.

BIMBO

Förkortningen kommer från det engelska uttrycket "buy-in-management-buy-out". Det är en kombination av en MBI (extern företagsledning köper sig in i ett företag) och en MBO (ett företags operativa ledning köper upp företaget från befintliga ägare). I en BIMBO köper en företagsledare in sig i ett bolag och slår sig ihop med medlemmarna i den sittande ledningsgruppen för att driva det hela som en oberoende verksamhet.

BINGO

Förkortningen kommer från det engelska uttrycket "buy-in growth-opportunity". Det står för en MBI (extern företagsledning köper sig in i ett företag) i vilken en ansenlig del av anskaffat kapital går till att låta verksamheten växa.

Board of directors

Företagets styrelse.

8

Bought deals

När en traditionell MBO äger rum förhandlar normalt sittande företagsledning direkt med dem som skall avyttra bolaget – den tidigare arbetsgivaren – samtidigt som de når en uppgörelse med kapitalanskaffningsbolag för ekonomiskt stöd (kallas bought deal på engelska). På senaste tiden har dock många MBO finansierats genom en köpöverenskommelse. Detta är när investeraren agerar som köpare och förhandlar direkt med säljare och därefter utarbetar en uppgörelse med den sittande ledningsgruppen.

Break-even punkt

Den brytpunkt då kostnader balanserar (är lika med) intäkter. Kan även vara det tillfälle då företaget når positivt kassaflöde, d.v.s. inbetalningar är lika med utbetalningar.

Bryggfinansiering/Bridge financing

Finansiering för att under en kortare tid överbygga en ansträngd likviditet. Bryggfinansiering kan även betyda finansiering av ett tillväxtföretag som planerar en börsnotering inom en snar framtid.

Bundna venture capital företag

Se Captives.

Burn rate

Det kapital som ett ungt företag, finansierat av riskkapital, förbrukar (förbränner). Burn rate visar företagets fasta kostnader (overhead) och mäts ofta i SEK/månad.

Business angels

Se Företagsänglar.

Business plan

Se Affärsplan.

Bust, going bust

När ett företag går i konkurs.

9

Buy-out affär

Ett utköp av en verksamhet från ett företag eller en ägargruppering. Det finansiella upplägget av affären är ofta av avgörande betydelse.

Börsintroduktion

Se Notering.

C

Captives

Captives ingår i en koncern vars huvudsakliga verksamhet inte är venture capital. Detta kan vara allt från dotterbolag till exempelvis banker eller försäkringsbolag till enheter i en industriell koncern. En annan benämning av Captives är bundna venture capital företag.

Carry

Förkortning för "carried interest scheme", vilket är ett riskkapitalbolags rörliga vinstandel (bonus) i de affärer som görs med vinst.

Cash cow

Mjölkkö eller kassako. Framgångsrik produkt eller del av en verksamhet som genererar starka kassaflöden (och vinster). Denna vinst återinvesteras ofta i nya produkter och tjänster.

Cash flow

Se Kassaflöde.

Cash rich

Ordet syftar på ett bolag som har ett starkt och positivt kassaflöde.

CEO

Verkställande direktör – Chief Executive Officer.

CFO

Finansdirektör – Chief Financial Officer.

CHIMBO

En styrelseordförande (eng. chairman) som investerar i en MBO eller MBI.

Closing

När en affär stänger, d.v.s. när aktier och pengar utväxlas och ett formellt ägarbyte sker.

COLOMBO

Från det engelska uttrycket: "COLossally Over-priced MBO" som kan översättas till "kolossalt övervärderad MBO".

Completion

Då en affär blir legalt bindande, ofta med signering av avtal.

Compliance

En reglering av marknaden för finansiella tjänster i Storbritannien. Compliance eller "Efterlevnad" är den process som föregår på tusentals kontor i Londons Citykvarter och i hela Storbritannien för att garantera att denna reglering följs. Många av dessa bestämmelser är utformade för att skydda allmänheten från vilseledande uppgifter på avkastning som investeringar påstås kunna ge. Andra bestämmelser förbjuder insideraffärer.

Conditions precedent

Innebär att ett aktieöverlåtelseavtal villkoras av att ett antal faktorer ska uppfyllas för att affären slutligen ska genomföras. En vanlig s.k. "conditions precedent" är ett överlåtelseavtal villkorat av berörda konkurrensmyndigheters godkännande.

Core business

Kärnverksamhet. Se även Back to basics.

Corporates

Större företag och dess ledande nyckelpersoner.

Corporate finance

Corporate Finance eller Företagsfinansiering är vedertagna namn på den avdelning inom en Investmentbank som hjälper sina kundföretag med finansieringsfrågor.

Corporate raiders

Se Företagspirater.

Corporate turnaround

När ett företag som hamnat i stora svårigheter förändras, ofta genom omfattande åtgärder, till att bli framgångsrikt och förlust vänds till vinst.

Corporate venture

Corporate venture är ett riskkapitalbolag inom ett större, etablerat företag (som t.ex. Intel eller Nokia) och som investerar i nya, närliggande idéer och tekniker som är intressanta för företaget. Kapitalet som investeras kommer från företags balansräkning och är alltså inte en traditionell riskkapitalfond. Fördelarna för det bolag man investerar i är att de får tillgång till branschkunnskap och ofta sin första kund. Nackdelen för övriga ägare är att det oftast bara finns en köpare av bolaget vid exit (d.v.s. det företag som äger corporate venture bolaget).

CTO

Teknisk direktör, utvecklingschef – Chief Technology Officer.

D

DCF

En förkortning av "discounted cash flow". En metod att beräkna värdet på ett företag i samband med en investering. Metoden baseras på att uppskattade framtida kassaflöden "diskonteras" till värdet idag (d.v.s. nuvärdet). Metoden kan också användas för att bedömma ett företags enskilda investeringar t.ex. investering i en ny produktionslinje.

Deal

Används ofta som en synonym till affär, dvs. att göra en investering (to make a deal – att göra en affär).

Deal flow

Flödet av investeringsförslag som når riskkapitalister.

Debt

Skulder i balansräkningen.

Development capital

Se Tillväxtkapital.

DINGO

En förkortning av det engelska uttrycket: "don't invest – no growth opportunity", som kan översättas till "investera inte – inga tillväxtchanser".

Discounted cash flow

Se DCF.

Dividend cover

Ett nyckeltal som mäter antalet gånger en utdelning kunde ha betalats av årsvinsten. Ju högre täckningen för utdelningen är, desto "säkrare" utdelning.

Dog

Engelskt uttryck för en dålig investering, produkt eller verksamhet.

Downside protection

Ett samlingsnamn för de olika metoder en investerare kan använda för att minska förlusten ifall en investering sjunker i värde. Exempelvis kan tillkommande investerare få kompensation i "gratisaktier" ifall en framtida nyemission görs till en lägre företagsvärdering än den då denne investerare kom in som ägare.

Drag along

En metod för att få med alla ägare vid en försäljning av bolaget. I det fall en av ägarna får ett bud på sina aktier måste de andra ägarna också sälja ifall köparen så kräver.

Drawdown

När investerarna förbinder sig att finansiera företaget och betalar ut beloppet i etapper allteftersom företaget behöver och anhåller om kapitalet.

Due diligence

Den detaljerade och djupgående granskningen av ett företag som nya ägare gör innan ett förvärv eller en investering i ett företag. Den nya ägaren bildar sig en uppfattning om företaget, samtidigt är det en kontroll av att det som säljaren beskrivit också har sin grund i verkligheten. Due diligence innehåller oftast tre delar; en legal, en finansiell och en marknadsinriktad del. Ursprungligen ett gammalt hästhandlarbegrepp som betyder att man granskar hästen i munnen.

E

Early Stage

Det tidiga skedet i ett bolags utveckling.

Earnings per share

Vinst per aktie. Definieras som vinst efter skatt delat med antalet utestående aktier.

Earn-out

Tilläggsköpeskilling. Ett förbehåll som ibland skrivs in i villkoren vilket anger att säljarna kommer att få ytterligare betalning om bolaget de har sålt uppnår angivna resultatnivåer.

Emerging business

Ett nytt eller ungt bolag med stor tillväxtpotential.

16

Emissionsavtal

Ett avtal mellan befintliga (och eventuellt tillkommande ägare) som reglerar villkoren i en nyemission.

Enterprise Value/EV

Enterprise Value eller skuldfritt bolagsvärde definieras som marknadsvärdet av bolagets egna kapital plus nettot av marknadsvärdet av räntebärande skulder minus likvida medel, kompenserat för värdet av minoritetsintressen samt pensionsåtaganden.

Entreprenör

Ett ord med många betydelser, men som i detta sammanhang kan sägas beskriva en ambitiös, initiativrik affärsman/affärskvinna och som även är betydande ägare i ett tillväxtbolag.

Equity

Se Aktiekapital.

Equity value

Bolagets totala värde minskat med den netto räntebärande skuldsättningen.

EVCA

EVCA (European Private Equity & Venture Capital Association) bildades 1983 och är en intresseförening för företag och personer inom den europeiska venture capital och private equity-branschen.

17

Exit

Ett ägarbyte då gamla ägare lämnar/säljer (exiterar) och nya ägare kommer in i bolaget. Riskkapitalister investerar och agerar som ägare i företag under en begränsad tid för att sedan realisera sin investering och vinster i samband med exit. Även grundare, ledning och övriga ägare kan ofta realisera sina investeringar i samband med exit. Exit sker normalt antingen genom en industriell försäljning eller genom en börsintroduktion av företaget.

Expansionsfinansiering

Finansiering av ett företag som behöver och kan expandera. Ofta är det ett företag som kommit en bit på väg och där det egna kassaflödet inte räcker för finansiering av den möjliga tillväxten. Kapitalet används vanligen till att investera i lageruppbyggnad, i nya maskiner, i produktförbättringar eller för att finansiera uppbyggnad av nya marknadskanaler.

F

Fees

Samlingsnamn för arvoden. Kan vara till olika rådgivare eller de arvoden som riskkapitalister får från de företag i vilka man investerat. Det kan exempelvis vara så kallade management fees eller monitoring fees som är arvoden vilka täcker riskkapitalistens direkta kostnader för en investering.

Fientligt uppköp

Se Företagspirater.

18

Finansiell köpare

En köpare som inte är ett industriellt företag. Finansiella köpare är t.ex. investeringsbolag, riskkapitalister eller investeringsfonder.

Flip

Engelsk term för mycket kortfristig investering, när investerarens exit ofta bestäms före slutförandet av själva investeringen.

Flotation

Notering av en aktie på en marknadsplats (börs).

Fokusering

Det avser en koncentrering på de affärsverksamheter i vilka ett bolag kan prestera bra, snarare än att sprida kompetens- och kapitaltillgångarna över en rad verksamheter.

Fond

En fondförvaltare har som uppgift att investera och förvalta fondens totala kapital. Fonden har i sin tur delägare som investerat kapital i fonden. En aktiefond kan ha tiotusentals fonddelägare medan en riskkapitalfond har cirka 5-50 delägare. Den enskilde investeraren minskar riskerna genom att fonden med sitt totala kapital kan sprida investeringarna.

Fund raising

Se Resa en fond.

19

Företagspirater

"Investerare" som köper kontrollposter i företag utan befintliga ägares och styrelsers samtycke. Man brukar ibland tala om fientliga uppköp. Avsikten är ofta att frigöra värden genom styckning av företaget för att sedan sälja delarna var för sig. Bedömningen är att delarna sålda var för sig är mer värda än helheten. På 1980-talet förekom det i USA att företagspirater tog över slumrande företag för att sälja ut olika delar för sig.

20

Företagsänglar

Företagsänglar är privatpersoner som satsar egna medel i (ofta nystartade) företag. Namnet kommer från att dessa informella placerare ofta beskrivs mer som välgörare än som rationella investerare. En företagsängel är ofta en framgångsrik entreprenör som har byggt upp ett företag, sålt det och nu vidarebefordrar inte bara kapital men även erfarenhet, marknadskunnande och rutin till en ung ledningsgrupp som startar ett nytt företag. Även om motiven bakom investeringarna i första hand är ekonomiska så anges ofta intresset och nöjet av att hjälpa små företag att lyckas som en drivande faktor för dessa företagsänglar.

Förköp

Innan en ägare säljer sina aktier måste aktierna erbjudas övriga ägare. "Förköpsklausul" finns i många aktieägaravtal.

G

Garantier

I samband med försäljning av stora poster aktier till en ny ägare i ett företag händer det att befintliga ägare garanterar vissa viktiga förhållanden i företaget. Den lista, eller sammanställning, av utställda garantier kallas ofta för garantikatalog.

Gearing

Definieras som proportionen mellan skuld och eget kapital. Ifall ett företag kan förränta kapital till en högre räntesats än låneräntan kan företaget genom ökad belåning få utväxling på aktieägarnas satsade kapital. Men ett mycket högt utväxlat (belånat) bolag innebär en hög risk. Ifall företaget tappar lönsamhet får utväxlingen en negativ verkan.

Goodwill

Det värde som ett bolag har som överstiger bolagets materiella tillgångar. Det kan exempelvis avse företagets varumärken, patent, distributionskanaler, rykte och kontakter. Se även Immatriella tillgångar.

Growth capital

Se Tillväxtkapital.

21

H

Hamster wheel

Situationen i ett bolag som befinner sig under gränsen för den kritiska massan och utan några utsikter att uppnå denna. Benämns på detta vis för att den verkställande direktören till sist bara springer runt och blir frustrerad. Kallas även för ekorrhjul.

Hands-on, hands-off

Används om investerare för att ange hur aktiva de är i de företag i vilka de investerat i. Hands-on betyder att man är aktiv och ibland även i operativa frågor, medan hands-off betyder att man i huvudsak låter företagets ledning och den av ägarerna valda styrelsen sköta verksamheten.

Hembud

Klausul i avtal mellan aktieägare eller bolagsordning som innebär att aktier vid försäljning måste erbjudas övriga ägare till samma pris.

Hockey stick

Jämförelsen mellan försäljningskurvan i ett företag och en hockeyklubba. Först är försäljningen linjär och följer "klubbans blad". Om sedan ifall bolaget utvecklas bra följer inte försäljningen längre "bladet" utan stiger brant uppåt – som skaftet på en hockeyklubba. Dylika prognoser ses ofta med skepsis av erfarna riskkapitalister.

Hostile takeover

Fientligt uppköp av ett företag.
Se även Företagspirater.

I

IBO, Institutionell buy-out

När ett riskkapitalbolag eller ett finansinstitut driver på förvärvsprocessen.

ID, Independent director

Oberoende styrelseledamot som inte har en exekutiv position i företaget.

Immateriella tillgångar

Ett bolags immateriella tillgångar utgörs till exempel av know-how, patent, programvara, varumärken etc. Immateriella tillgångar har blivit mer och mer viktigt jämfört med tidigare då tillgångarna i ett blomstrande företag ofta bestod av maskiner, anläggningar och lager. Bolag kan skydda äganderätten till immateriella tillgångar som t.ex. patent, men har svårt att göra anspråk på personalens kunskaper och kontaktnät. Detta kan leda till tvister när nyckelpersoner slutar för att starta eget företag eller går till konkurrenter. Se även Goodwill.

Industriellt uppköp

Se Trade sale.

Instrument

En metod eller sätt att finansiera ett företag. Konvertibla lån eller lån med optionsrätter är två exempel på finansiella instrument.

Intermediary

Någon som agerar "mellanhand" i en finansiell affär, t.ex. en investmentbank.

Internränta, IRR

Genom internräntan mäts investeringens årliga förräntning (avkastning). Räntan för varje enskilt år läggs till totalt investerat kapital och utgör basen för ränteberäkningen nästföljande år. IRR är engelskans förkortning av för Internal Rate of Return.

Investerare

Någon som investerar riskkapital och i regel mot erhållande av en ägarandel. Investerare tillhandahåller långfristigt kapital, till skillnad från långgivare av kortfristigt kapital. Investerare har ofta rättigheter som långgivare inte har – och accepterar risker som långgivare inte utsätts för.

Investmentbank

Ofta en del av en affärsbank som hjälper företag med finansiering, företagsöverlåtelser, börsintroduktioner o.s.v. Banken kan även vara fristående och har ofta en analysavdelning samt kunder med kapital som erbjuder investeringsförslag.

Investeringskommitté

Riskkapitalbolagen har ofta en kommitté eller styrelse som fattar det slutgiltiga beslutet om en investering (eller exit) skall göras. Kommittén är ibland sammansatt av externa, oberoende personer med erfarenhet från olika verksamhetsområden. Engelsk benämning är investment committee.

IPO

Initial Public Offering (IPO) betyder att företaget noteras på en aktiebörs eller på någon annan marknadsplats.

IRR

Se Internränta.

K

Kassaflöde

Kassaflöde är företagets internt tillförda medel, d.v.s. det kapital som har skapats eller förbrukats under en viss period i verksamheten. Kassaflödet påverkas av företagets alla kostnader och intäkter – men där avskrivningar och bokslutsdispositioner exkluderas. Beräkning av kassaflödet ingår som en del av företagets finansieringsanalys.

Key issues

Nyckelfrågor i riskkapitalistens bedömning av en investeringsmöjlighets effektivitet.

26

Komfortfaktor

Att investera i ett växande bolag är alltid riskfyllt och riskkapitalisten vill känna sig så "komfortabel" som möjligt med sin investering. Man kan öka "komfortfaktorn" genom att göra djupgående undersökningar av företaget.

Konsolidering

Konsolidering betyder sammanslagning. Ordet kan definieras på olika sätt, exempelvis som sammanslagning av flera företag i en bransch.

Köpöverenskommelse

Se Bought deals.

L

LBO, Leveraged buy-out

En affär som finansieras med en blandning av lån och "eget" kapital. Lånedelen ger "hävstång" på företagets egna kapital. LBO är en förkortning av det engelska leveraged buy-out.

Lead investor

Den investerare (riskkapitalist) som leder en investeringsrunda och som också blir den tongivande ägaren bland övriga investerare.

27

Lemons

Används inom den engelskspråkiga finansvärlden för att summera ett bolags framgång eller misslyckande – lemons (citroner) mognar snabbt på trädet. Investeringar som utvecklas alltför snabbt ger ofta en sur eftersmak.

Letter of intent

Se Avsiktsförklaring.

Leverage

Se Gearing.

Likvid aktie

Ju mer likvid ett företags aktie är desto lättare är aktien att köpa och sälja. Eftersom aktien "lätt" kan köpas eller säljas betecknas tillgången som likvid. Företag som är noterade på en börs och där aktien handlas på en marknadsplats har högre likviditet i sin aktie än företag som är onoterade.

Living dead

Ett bolag som inte utvecklats på ett tillfredsställande sätt men ännu inte gått i konkurs.

LMBO, Larger management buy-out

En stor MBO (larger management buy-out) är vanligen definierad som en transaktion som överstiger motsvarande 250 miljoner svenska kronor i bolagsvärde.

28 Lock up agreement

I vissa situationer kommer ägare i företag överens om att inte sälja aktier. Som ägare blir man då "inlåst" under en viss tid. Denna typ av avtal är vanliga för befintliga ägare vid en börsnotering.

LOI

Se Avsiktsförklaring.

Lägga visitkortet på bordet

Att göra sig känd hos en önskvärd, framtida affärspart.

M

M&A

Fusioner och företagsförvärv (av mergers and acquisitions) – ett uttryck som täcker köp, försäljning och fusionering av bolag.

Management fees

Se Fees.

Management walk-out

När ledarna för ett företag eller ett dotterbolag beslutar sig för att skapa sig en (ibland konkurrerande) verksamhet någon annanstans, eventuellt genom att starta ett eget bolag eller genom en MBI. De som slutar och startar eget måste noggrant se till att de inte olovandes utnyttjar några immateriella tillgångar som tillhör den tidigare arbetsgivaren.

MBI, Management buy-in

Management buy-in, MBI, är när det kommer in en ny, extern företagsledning och köper ett företag av en huvudägare. Den nya ledningsgruppen förvärvar ofta bolaget med stöd från riskkapitalister.

MBO, Management buy-out

En management buy-out, MBO, är en affär där ett eller flera riskkapitalbolag och/eller institutioner tillsammans med den befintliga företagsledningen förvärvar ett företag eller ett dotterbolag. Ofta knoppar ett större bolag av ett dotterbolag genom att sälja det till dotterbolagets ledningsgrupp. En annan orsak till MBO är vid generationsskiften i familjeföretag där ägaren vill gå i pension.

Mezzanine finance

Som namnet antyder är det en "till hälftenposition" (hybrid), mellan eget kapital och lånat kapital. Mezzaninfinansiering spelar ofta en roll i transaktioner som består av stora utköp. De som genomför transaktionen skaffar så mycket eget kapital de kan och så mycket skulder med bättre förmånsrätt som möjligt, men det kan ändå uppstå ett gap. Mezzaninfinansiering kan överbygga detta tomrum genom att erbjuda en högre räntesats än de räntesatser som erbjuds på lån med bättre förmånsrätt än aktieägarna i utbyte mot att långivaren tar en högre risk. Dessutom tillkommer ofta en extra attraktionskraft genom att det går att teckna sig för värdebevis i utbyte mot aktier om bolaget bjuds ut till försäljning eller säljs.

30

Momentum

I en affär betyder "momentum" att parterna har viljan, entusiasmen och tempot framåt i transaktionsprocessen mot ett avslut.

Monitoring fees

Se Fees.

N

Newco

Står för "nytt bolag" och är ett tillfälligt bolagsnamn på en ny juridisk person (ett AB). Ett Newco bildas vanligtvis som det yttersta ägarbolaget vid en buy-out, eller vid en sammanslagning av befintliga företag. De nya ägarna i "Newco" kan efter registreringen i lugn och ro besluta sig för ett nytt, stationärt bolagsnamn eller vid en sammanslagning välja något tidigare namn.

Nischat bolag

Ett företag som fokuserar sin verksamhet till en avgränsad del av marknaden.

Non-executive director

Se Oberoende styrelseledamot.

Notering

Notering sker när ett bolags aktie handlas på en aktiebörs eller marknadsplats. Aktiens namn, pris och volym noteras på börsens sammanställning (lista) över handeln med aktier under en viss tidsperiod (timmar, dagar, veckor etc.). För att aktien skall noteras krävs att bolaget ansökt och godkänts för notering.

31

Nätverk/Network

Riskkapitalister talar ofta om sitt nätverk. Med detta menas de personer som finns tillgängliga för råd och hjälp i samband med investering och affärsutveckling av portföljbolag samt vid exits.

O

32

Oberoende styrelseledamot

En styrelseledamot som inte är anställd av bolaget eller av någon av dess ägare.

Omstrukturera

Att genomföra större förändringar i ett bolags organisation och verksamhet, exempelvis genom att göra om lednings- och/eller företagsstrukturen.

Optioner

En option ger rättighet, och motsvarande skyldighet, till en framtida transaktion till ett i förväg fastställt pris. Det finns t.ex. både köpoptioner och säljoptioner. Normalt så har optionen ett pris (premie), vilket innebär att man betalar för rättigheten. En köpoption för aktier innebär att man efter en viss tid har rätt att köpa ett visst antal aktier till en förutbestämd kurs. Aktieoptioner kan utställas till företagsledare eller ibland till institutioner. Teckningsoptioner har en utspädningsseffekt för befintliga ägare i det fall optionen utnyttjas eftersom det ger rätt att teckna nya aktier i bolaget.

P

Partial buy-out

När den tidigare (säljande) huvudägaren deltar i en buy-out med en viss ägarandel i den nya enheten.

P/E-tal

Marknadspriset (price/earnings) per aktie i ett bolag delat med vinsten per aktie. P/E-multipeln är ett mått för att bedöma bolagets relativa värde.

Peer group

Jämförelsegrupp – t.ex. liknande företag i samma bransch.

Portfölj

Används som begrepp för de företag som investerarna investerat i. En portfölj består alltså av ett antal företag, och den investerare som är ansvarig kallas ofta portföljförvaltare.

33

Preferensaktier

Preferensaktier ger innehavaren speciella rättigheter före andra aktieägare. Man kan ha preferens till utdelning, vilket innebär att innehavaren av preferensaktier får utdelning före andra aktieägare.

Premie

Ersättning.

Private Equity

Private Equity är riskkapitalinvesteringar i onoterade företag. Det finns ingen internationellt vedertagen definition av private equity och benämningen används ibland som synonym till venture capital. Man kan definiera private equity (i relation till venture capital) som investeringar i senare skeden som tillväxtkapital och buy-outs. Europeiska riskkapitalföreningen skiljer på begreppen genom att använda båda namnen i sin förkortning EVCA (European Private Equity & Venture Capital Association).

Propå

Investeringsförslag.

34 Pro rata

I förhållande till en viss ägares andel av bolaget (totala antalet aktier).

R

RAMBO

En förkortning för det engelska uttrycket Rescue After an MBO (räddning efter utköp av ledning). Ibland misslyckas en MBO. Möjligen betalades ett alltför högt pris eller också motsvarar inte ledningsgruppen förväntningarna. Under sådana förhållanden kan det vara nödvändigt med en RAMBO.

Ratchet-effekt

En bestämmelse som ibland inkluderas i avtal när en transaktion skall finansieras. Bestämmelsen fastställer att om företagsledarna uppnår vissa avkastningsmål ökar deras andel av aktiekapitalet.

Resa en fond

Riskkapitalister investerar och förvaltar i stor utsträckning någon annans kapital. Riskkapitalisten samlar ofta flera större investerare i en och samma fond för att få skalfördelar och sprida risker. Då riskkapitalisten reser en fond innebär det att andra mer passiva investerare (exempelvis en större pensionsfond) erbjuds möjlighet att investera kapital i en fond med flera delägare. Riskkapitalisten förvaltar den resta fonden genom ett så kallat managementbolag och återbetalar kapitalet till fonddelägarna med (förhoppningsvis) vinst efter ett bestämt antal år, vanligtvis 7-10 år.

Rescue

När ett krisbolag vänds från förlust till vinst genom en "räddningsaktion".

Revers

Skuldebrev.

Reverse takeover

När ett litet bolag tar över ett stort bolag, eller när det bolag som tagits över sannolikt är det större i den gemensamma affärsverksamheten.

Riskkapital

Egentligen är "riskkapital" ett samlingsnamn för det kapital som investeras i företag och där investeraren får aktier i utbyte, d.v.s. en del av bolagets egna kapital, eller andra värdepapper som kan omvandlas till aktier. Denna typ av investering utgör högre risk jämfört med lån som ofta tar säkerhet i fasta tillgångar. Bolagets långivare får ränta på sina lån även då företaget gör förlust och inte ger utdelning till sina aktieägare. Vid en konkurs kommer aktieägarna sist i kön av for-

dringsägare. Riskkapital omfattar i den rätta definitionen både investeringar i onoterade bolag och i börsnoterade bolag. I Sverige används begreppet riskkapital ofta som synonym till både venture capital och private equity, vilket inte är helt korrekt. En private equity investering är endast en form av en riskkapitalinvestering.

Riskvilliga krediter

Riskvilliga krediter är t.ex. lån och bidrag från statliga institutioner.

S

Second round financing

"Andra" (2:a) finansieringsrundan med venture capital. Ofta har företaget kommit en bit i sin utveckling och kanske fått sina första kunder. Därmed har risken i investeringen minskat jämfört med First round financing eller Initial round financing då företaget är i en uppstartsfas.

Second time entrepreneurs

Entreprenörer som är inne på "andra varvet", och som efter att framgångsrikt ha sålt sitt första företag, på nytt investerar och startar upp ytterligare ett företag. Många framgångsrika företagare bygger upp ett företag och säljer det sedan, antingen på grund av ett bud som de inte kan motstå eller kanske för att de är ivriga att gå vidare och söka nya utmaningar. Riskkapitalister är ofta positiva till att stödja dessa entreprenörer en andra (eller tredje och fjärde) gång, därför att de har tidigare meriter. Kallas även för serieentreprenörer.

Seed Capital

Se Sådd-kapital.

Shareholder value

En lednings- och investeringsfilosofi som sätter aktieägarens intressen först och som har ökat aktievärde som det yttersta målet.

Signing

Det tillfälle då juridiska dokument som avtalsmässigt reglerar en företagsöverlåtelse undertecknas.

Silent partner

En investerare som inte är inblandad i drift eller strategisk ledning av ett bolag i vilket han eller hon är aktieägare. Kallas även för passiv delägare.

Skuld

Se Debt.

Skuldfritt bolag

Se Enterprise Value/EV.

SMBO, Smaller management buy-out

En mindre MBO brukar ibland kallas för SMBO.

38 Soliditet

Relationen mellan företagets egna kapital och de totala tillgångarna i balansräkningen. Risken ökar med lägre soliditet.

Spinout

När ett dotterbolag eller en verksamhetsgren i ett större företag säljs till nya ägare. (En MBO är en typ av spinout).

Spreadsheet jockey

En välkänd personlighetstyp inom modern affärsverksamhet som bygger upp teoretiska finansiella scenarier med hjälp av spreadsheets (Excel-ark). Analyserna är oftast framtidsinriktade och inte alltid realistiska.

Star

En mycket lyckad investering. En riktig stjärna!

Start-up

Ett nytt företag i en uppstartsfas. Det kan vara av vilken storlek som helst, även om de flesta nyetableringar är små.

Strukturera en affär

En affär (transaktion) delas upp i lämpliga delar som genomförs i olika tidsskeden. Här ingår även att hitta lämpliga finansiella instrument (lån, aktier, optioner) för att göra affären möjlig för alla parter.

SVCA

Svenska Riskkapitalföreningen (SVCA, Swedish private equity and venture capital association) bildades 1985 och är en obunden ideell intresseförening för företag och personer som verkar inom den svenska venture capital- och private equity-branschen.

Syndikering

Syndikering innebär att två eller flera venture capitalföretag saminvesterar i samma företag för att på så sätt sprida risker och samordna kompetens. Vid syndikering tar ofta ett venture capitalföretag på sig rollen som huvudansvarig för förvaltningen och blir så kallad lead investor. Många venture capitalföretag har även som policy att i unga bolag så ofta som möjligt syndikera sina investeringar med andra riskkapitalister.

Synergi

Synergi får man då 1+1 blir större än 2. Målet med att slå samman två verksamheter är att utnyttja synergier. Det kan gälla både att minska kostnaderna och att öka intäkterna. Att man får marknadssynergier innebär exempelvis att båda verksamheterna har samma kunder, och att man nu i den nya verksamheten kan erbjuda kunden fler produkter.

Sådd-kapital

Tidig finansiering som gör det möjligt för ett projekt eller en idé att utvecklas till en affärsverksamhet eller ett bolag. Engelsk benämning är seed capital.

T

Tag along

Ett avtal som innebär att om en köpare erbjuder en aktieägare att köpa dennes aktier måste köparen även erbjuda övriga aktieägare att köpa deras aktier till samma pris.

Term sheets

Ett första dokument som beskriver de grundläggande villkoren för en affär.

Texas shoot-out

Används för att lösa en låst ägarsituation med flera aktieägare. I det fall en aktieägare erbjuder andra ägare att köpa deras aktier till ett visst pris och de inte accepterar att sälja aktierna, är dom själva tvungna att köpa aktierna av den aktieägare som först erbjöd sig att köpa – av den som "drog först" – och till samma pris. Metoden innebär att priset blir balanseerat, därför att man kan bli tvungen att sälja till det pris man erbjuder att köpa aktierna för.

Tillväxtkapital

De små bolagens motsvarighet till stora bolags nyemissioner på aktiemarknaden. Det är det långfristiga egna kapitalet som anskaffas för att göra det möjligt för ett bolag att växa målmedvetet utan att helt och hållet behöva förlita sig på kortfristiga banksskulder.

Track record

Investerare vill helst investera i företagsledning och bolag med en meritlista över historiskt genererade resultat, ett så kallat track record. Detta kan skapa problem för nya bolag med unga ledningar som inte hunnit skaffa sig erfarenhet och visa resultat.

Trade Sale

Trade sale är försäljning av hela företaget till en industriell köpare. Vid denna exit säljs hela företaget till en tredje part, i utbyte mot kontanter eller aktier i det köpande bolaget. Ofta är köparen ett större etablerat företag som har behov och får synergier av den teknik eller marknad som det köpta företaget har tillgång till.

Tranche

Tranche betyder "skiva upp" eller "dela". Till exempel kan man dela upp lån i serier som man sedan, vid behov eller då vissa milstolpar uppnåtts, tillför bolaget.

Transaktionsvärde

Värdet på hela affären.

3i

"Tre i" eller "Three i" står för Investors In Industry. Du kan läsa mer om 3i på sidan 46.

Turnaround finansiering

Finansiering av mogna företag i operationell eller finansiell kris i syfte att vända företagets negativa utveckling.

U

Undertecknande

Se Signing.

Underwrite

När ett bolag anskaffar kapital, antingen på aktiemarknaden eller direkt från institutionella placerare, är det en risk att inte alla pengar kan anskaffas. Denna risk kan då garanteras av en institution eller investmentbank som, mot ett arvode, kommer överens om att gå in och täcka eventuella underskott. Även banker kan agera "underwriter" vid lånepaket.

Utköpsaffär

Se Buy-out affär.

Utspädning

När ett bolag emitterar nya aktier blir värdet på varje befintlig aktie lägre och aktien blir "utspädd".

Utväxlingseffekt

Se Gearing.

V

Value uplift

Då värdet på ett företag ökar – kanske på grund av någon specifik åtgärd eller händelse.

Venture Capital

En klassisk venture capital investering är en tidsbegränsad minoritetsinvestering i ett onoterat företag. Ofta är företaget ett ungt bolag som befinner sig i en tidig fas (early stage) i sin livscykel. Venture kapitalisten är ofta aktiv i sitt ägande. Venture capital används ibland som synonym till private equity.

Det amerikanska begreppet "venture" sägs vara en förkortning av "adventure" vilket innebär att en översättning blir "äventyrligt" kapital.

W

Warranties and indemnities

De juridiska åtaganden som ofta krävs av köpare till ett bolag, eller tillgångar från föregående ägare för att styrka att det inte kommer några obehagliga överraskningar. Svensk benämning är garantier och ansvarsförbindelser.

Worst case scenario

Värsta tänkbara scenario. Man brukar säga att man inte skall ta större risker än att man kan sova gott med ett "worst case scenario".

Detta är 3i

3i är den ledande aktören inom private equity och venture capital i Europa. Företaget investerar runt om i världen med hjälp av lokala rådgivare. I Norden finns 3i i Stockholm, Köpenhamn och Helsingfors.

Huvudkontoret är beläget i London och 3i är sedan 1994 noterat på Londonbörsen. 3i investerar i företag med tillväxtpotentialer och stark företagsledning. Investeringar görs tvärs många olika branscher, till exempel IT, bioteknik och traditionell verkstadsindustri.

Satsningar sker i företag som befinner sig i olika skeden, det vill säga i unga bolag, bolag i expansion eller genom transaktionsaffärer (buy-outs). Förutom Europa har 3i även kontor i Singapore, Hongkong, Japan och USA, vilket kompletterar det internationella nätverket.

3i:s målsättning är att förse sina portföljbolag med mycket mer än finansiella resurser. Den industriella kompetensen är stark och portföljbolagen tar del av denna expertis främst genom att 3i engagerar sig som en aktiv ägare.

3i i Sverige

3i:s rådgivande verksamhet i Sverige är indelad i tre områden: "Communications and IT", "Health Care and General" och "Buy-outs". I de två förstnämnda teamen ligger fokus främst på teknikbolag som oftast har kommit en bit på väg, har en väl definierad affärsidé och står inför en expansionsfas. Buy-outs fokuserar på att investera i etablerade företag där det finns betydande tillväxtpotential och i företag där det finns förutsättningar för ägarförändringar och utvecklingar, via så

kallade utköpsaffärer. Gemensamt för de tre teamen är att man fokuserar på företag med starkt ledarskap. 3i:s mål är generellt att äga bolaget under tre till sju år och sedan göra en exit genom industriell försäljning eller börsintroduktion.

Fakta om 3i Sverige

30 anställda

Investeringsintervall

IT and Communications team 30–250 Mkr

Health Care and General team 30–250 Mkr

Buy-out team 250–7 000 Mkr i transaktionsvärde

Kontaktpersoner, 3i Sverige

Communications and IT

Morgane Sarfati

Health Care and General

Marie Samuelsson

Buy-outs

Marie Olving

Övriga frågor

Camilla Isaksson/Annica Landby

08-506 101 00

sweden@3i.com

Register

3i 43 & 46

A 4

Advisor
Affärsplan
Aktiekapital
Aktietilldelning
Aktieägaravtal
Apport
Avkastning
Avknoppning
Avsiktsförklaring

B 6

Back to basics
Beauty Contest
BIMBO
BINGO
Board of directors
Bought deals
Break-even punkt
Bryggfinansiering/Bridge financing
Bundna venture capital företag
Burn rate
Business angels
Business plan
Bust, going bust
Buy-out affär
Börsintroduktion

C 9

Captives
Carry
Cash cow
Cash flow
Cash rich

CEO
CFO
CHIMBO
Closing
COLOMBO
Completion
Compliance
Conditions precedent
Core business
Corporates
Corporate finance
Corporate raiders
Corporate turnaround
Corporate venture
CTO

D 13

DCF
Deal
Deal flow
Debt
Development capital
DINGO
Discounted cash flow
Dividend cover
Dog
Downside protection
Drag along
Drawdown
Due diligence

E 15

Early Stage
Earnings per share
Earn-out
Emerging business
Emissionsavtal
Enterprise Value/EV

Entreprenör
Equity
Equity value
EVCA
Exit
Expansionsfinansiering

F 18

Fees
Fientligt uppköp
Finansiell köpare
Flip
Flotation
Fokusering
Fond
Fund raising
Företagspirater
Företagsänglar
Förköp

G 21

Garantier
Gearing
Goodwill
Growth capital

H 22

Hamster wheel
Hands-on, hands-off
Hembud
Hockey stick
Hostile takeover

I 23

IBO, Institutionell buy-out
ID, Independent director
Immateriella tillgångar
Industriellt uppköp

Instrument
Intermediary
Internränta, IRR
Investerare
Investmentbank
Investeringskommitté
IPO
IRR

K 26

Kassaflöde
Key issues
Komfortfaktor
Konsolidering
Köpöverenskommelse

L 27

LBO, Leveraged buy-out
Lead investor
Lemons
Letter of intent
Leverage
Likvid aktie
Living dead
LMBO, Larger buy-out
Lock up agreement
LOI
Lägga visitkortet på bordet

M 29

M&A
Management fees
Management walk-out
MBI, Management buy-in
MBO, Management buy-out
Mezzanine finance
Momentum
Monitoring fees

N	31	Skuld
Newco		Skuldfritt bolag
Nischat bolag		SMBO, Smaller buy-out
Non-executive director		Soliditet
Notering		Spinout
Nätverk/Network		Spreadsheet jockey
		Star
O	32	Start-up
Oberoende styrelseledamot		Strukturera en affär
Omstrukturera		SVCA
Optioner		Syndikering
		Synergi
P	33	Sädd-kapital
Partial buy-out		
P/E-tal		T
Peer group		41
Portfölj		Tag along
Preferensaktier		Term sheets
Premie		Texas shoot-out
Private Equity		Tillväxtkapital
Propå		Track record
Pro rata		Trade Sale
		Tranche
R	35	Transaktionsvärde
RAMBO		3i
Ratchet-effekt		Turnaround finansiering
Resa en fond		
Rescue		U
Revers		43
Reverse takeover		Undertecknande
Riskkapital		Underwrite
Riskvilliga krediter		Utköpsaffär
		Utspädning
S	37	Utväxlingseffekt
Second round financing		
Second time entrepreneurs		V
Seed Capital		44
Shareholder value		Value uplift
Signing		Venture Capital
Silent partner		
		W
		45
		Warranties and indemnities
		Worst case scenario

The world is yours

3i Nordic plc (UK) filial Sverige
Box 7847
SE-103 99, Stockholm

Besöksadress: Birger Jarlsgatan 25

Tel: 08-506 101 00

Fax: 08-506 211 00

E-post: sweden@3i.com

www.3i.com

*3i Nordic is an investment advisory business comprising 3i Nordic plc and 3i Finland Oy.

All executives of 3i Nordic are investment advisors, at Investment Director, Investment Manager or Investment Executive level.